

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 128/03-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 23. júla 2003 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. J. Š., bytom N. Z., zastúpeného advokátkou JUDr. E. Ľ., B, ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cs 3/96, za účasti Okresného súdu v Banskej Bystrici, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. J. Š. o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. januára 2003 doručená sťažnosť JUDr. J. Š., bytom N. Z. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. E. Ľ., B., ktorou namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cs 3/96.

Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že sťažovateľ koncom februára 1996 doručil okresnému súdu žalobu, „...ktorou sa domáhal proti Združeniu sudcov Slovenska v Banskej Bystrici – Hlavnému združeniu ZSS, preskúmania zákonnosti rozhodnutia z 28. 1. 1996, ktorým sťažovateľovi bolo zrušené členstvo v Združení sudcov Slovenska; táto žaloba sa zaevidovala pod sp. zn. 10 Cs 3/96“.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že „V priebehu roku 1996 – 1997 som vec viackrát urgoval, pretože napadnuté rozhodnutie bolo značne zneužívané mediálne proti mne, čím sa značne znižovala a znižuje moja povest' ako sudcu. O tom sa bližšie zmieňujem v žalobe. V každom podaní, ktoré som podal naliehal aj prosil, aby vec bola ukončená. Žalovaný však okrem nepodstatných procesných úkonov vo veci nič neurobil“.

Krajský súd v Banskej Bystrici odstúpil list z 12. júna 2002, ktorý sťažovateľ adresoval jeho predsedovi, okresnému súdu, ktorý mu odpovedal listom č. Spr. 4029/02 z 27. augusta 2002, že celý spis, ktorý je na ňom vedený pod sp. zn. 10 Cs 3/96, bol 15. marca 2001 postúpený podľa § 12 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) Krajskému súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“).

Keďže okresný súd je súdom prvostupňovým a krajský súd súdom odvolacím, a teda nejde o súdy toho istého stupňa, poukazuje sťažovateľ na to, že predmetnú vec nebolo možné prikazovať z dôvodu vhodnosti a ani k jej prikázaniu Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) nedošlo. Na základe toho sťažovateľ vyvodzuje záver, že „Neznámym spôsobom došlo k jej vyhodneniu z evidencie bez toho, aby bola vybavená“.

Z týchto skutočností podľa sťažovateľa vyplýva, že došlo k porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“).

Sťažovateľ zhrňuje v závere sťažnosti skutkový stav veci a konštatuje, že okresný súd nekoná o jeho žalobe viac než päť rokov a za takmer šesť rokov nevykonal procesný úkon smerujúci ku skončeniu sporu, hoci ide o skutkovo i právne jednoduchú vec, ktorú

netreba dotvárať nejakým súdnym dokazovaním. Sťažovateľ vyslovuje názor, že prietahy v jeho veci boli zapríčinené subjektívnymi dôvodmi.

S ohľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodnutím vyslovil, že okresný súd svojím postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cs 3/96 porušil jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Zároveň žiada, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby pokračoval vo vybavovaní veci bez ďalších prietahov, a tiež aby mu priznal primerané finančné zadosťučinenie, ako aj náhradu trov konania.

II.

Ústavný súd je podľa článku 127 ods. 1 ústavy (s účinnosťou od 1. januára 2002) oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Bližšie podmienky konania o sťažnostiach sú upravené v ustanoveniach § 20 ods. 1 a 2 a § 49 až 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Nesplnenie niektorej zo všeobecných alebo osobitných podmienok konania o sťažnostiach je dôvodom na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Zo sťažnosti, zo stanoviska predsedu krajského súdu z 15. júla 2003 a príloh k nemu pripojených vyplýva, že k porušeniu označeného základného práva sťažovateľa malo dôjsť postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Cs 3/96. Ústavný súd zistil, že na základe uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. Nc 187/2000 z 19. decembra 2000 bola právna vec sťažovateľa ako žalobcu proti žalovanému Združeniu sudcov Slovenska so sídlom v Banskej Bystrici (ďalej len „ZSS“) o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 28. januára 1996, ktorým bolo sťažovateľovi zrušené členstvo v ZSS, prikázaná podľa ustanovenia § 12 ods. 2 OSP krajskému súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti. Na základe citovaného uznesenia najvyššieho súdu postúpil okresný súd 15. marca 2001 spis sp. zn. 10 Cs 3/96 krajskému súdu, ktorému bol doručený poštou 19. marca 2001, a bola mu pridelená spisová značka 13 Nc 92/01.

Protiprávny stav vyvolaný namietanou nečinnosťou okresného súdu v konaní sp. zn. 10 Cs 3/96, v dôsledku ktorého malo dôjsť k zásahu do základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, mohol teda trvať najneskôr do 15. marca 2001 (keď bo spis postúpený krajskému súdu) a po tomto dátume už k porušovaniu označeného základného práva postupom okresného súdu nedochádzalo.

Jednou zo zákonných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že mu okresný súd listom č. Spr. 4029/02 z 27. augusta 2002 oznámil, že celý spis sp. zn. 10 Cs 3/96 bol 15. marca 2001 postúpený podľa § 12 ods. 2 OSP krajskému súdu. Podľa názoru ústavného súdu treba s ohľadom na uvedené zákonnú dvojmesačnú lehotu na podanie sťažnosti v danom prípade počítať najneskôr odo dňa doručenia označeného listu okresného súdu sťažovateľovi. Opatrenie okresného súdu, ktorým došlo k postúpeniu veci krajskému súdu, bolo však úkonom, o ktorom sa mohol sťažovateľ dozvedieť hocikedy od jeho vykonania, keďže od tohto dňa bolo kedykoľvek zistiteľné z občianskoprávneho spisu sťažovateľa, ktorého sa stalo súčasťou.

Sťažnosť sťažovateľa z 13. januára 2003 bola ústavnému súdu doručená 23. januára 2003. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd lehotu na podanie sťažnosti ustanovenú v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde vo vzťahu k namietanému postupu okresného súdu nepovažoval za zachovanú, a preto odmietol sťažnosť ako podanú oneskorene.

Z toho možno pre sústavu všeobecného súdnictva vyvodiť, že ak všeobecný súd nemôže vo veci konať v dôsledku rozhodnutia nadriadeného súdu o tom, že sa vec prikazuje na rozhodnutie inému všeobecnému súdu (bez ohľadu na dôvod takéhoto postupu), potom nie je takým súdom, ktorý by bol oprávnený a povinný vo veci konať tak, aby sa prerokovala a rozhodla bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd sa nezaoberal možným porušením základného práva sťažovateľa iným orgánom verejnej moci (iným všeobecným súdom, predovšetkým krajským súdom), a to z toho dôvodu, že je podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom. Konanie o sťažnostiach pred ústavným súdom je navyše ovládané princípom dispozitívnosti, ktorý vylučuje, aby ústavný súd zapájal do konania iný všeobecný súd bez výslovného návrhu sťažovateľa.

Vychádzajúc z tohto záveru ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako podanú oneskorene.

Ústavný súd napokon poznamenáva, že rozhodovanie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia podľa čl. 127 ods. 3 ústavy by prichádzalo do úvahy iba v tom prípade, ak by nadväzovalo na rozhodnutie o vyslovení porušenia základných práv sťažovateľa. Keďže ústavný súd pri predbežnom prerokovaní posúdil jeho sťažnosť ako podanú oneskorene, bolo už bez ďalšieho právneho významu zaoberať sa jej zvyšnou časťou.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júla 2003